EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.7.2026
COM(2026) 396 final

2026/0221 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen nojalla perustetussa kauppa- ja kehityskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta siltä osin kuin on kyse välimiehinä toimimaan halukkaiden ja kykenevien henkilöiden luettelon korvaamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee EU:n ja SADC:n kauppa- ja kehityskomiteassa unionin puolesta otettavaa kantaa niiden henkilöiden luettelon korvaamisesta, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan välimiehinä valtioiden välisessä riitojenratkaisussa.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. EU:n ja SADC:n talouskumppanuussopimus

Euroopan unionin ja kuuden eteläisen Afrikan kehitysyhteisön (SADC) maan eli Botswanan, Eswatinin, Lesothon, Mosambikin, Namibian ja Etelä-Afrikan, välistä talouskumppanuussopimusta on sovellettu väliaikaisesti 10 päivästä lokakuuta 2016 alkaen sopimuksen kaikkien osapuolten välillä Mosambikia lukuun ottamatta. Sopimusta on sovellettu väliaikaisesti Mosambikin ja Euroopan unionin välillä 4 päivästä helmikuuta 2018[1].

2.2. Kauppa- ja kehityskomitea

Sopimuksen 103 artiklalla perustettu kauppa- ja kehityskomitea koostuu osapuolten edustajista. Kauppa- ja kehityskomitea kokoontuu 103 artiklan 7 kohdan nojalla tietyssä kokoonpanossa käsittelemään kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä. Sopimuksen 103 artiklan 6 kohdan mukaan kauppa- ja kehityskomitea tekee päätöksensä osapuolten yhteisestä sopimuksesta, ottaen huomioon sen, että osapuolet ovat saattaneet päätökseen omat sisäiset menettelynsä.

2.3. Suunniteltu kauppa- ja kehityskomitean säädös

Kun kauppa- ja kehityskomitea kokoontuu Brysselissä vuonna 2026, sen on määrä hyväksyä päätös 21:n välimiehenä toimimaan halukkaan ja kykenevän henkilön luettelon korvaamisesta sopimuksen 94 artiklan nojalla, jäljempänä ’suunniteltu säädös’.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on varmistaa, että käytettävissä olevien välimiesten vähimmäismäärää ylläpidetään.

Luettelo henkilöistä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan välimiehinä, koostuu kolmesta alaluettelosta: yksi alaluettelo kummankin osapuolen osalta kahdeksasta henkilöstä, jotka voivat toimia välimiehinä, ja yksi alaluettelo viidestä henkilöstä, jotka eivät ole kummankaan osapuolen kansalaisia, ja jotka voivat toimia välimiespaneelin puheenjohtajana, sopimuksen 94 artiklan 1 kohdassa asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei muuteta sopimuksen tekstiä, eikä säädöksessä edellytetä täytäntöönpanotoimia jäsenvaltioilta. Koska suunniteltu säädös koskee ainoastaan sopimuksen III osan mukaisen riitojenratkaisumekanismin sisäistä toimintaa, jonka toteuttamisesta vastaa komissio, on asianmukaista hyväksyä suunniteltu säädös englannin kielellä. Kummankin osapuolen sisäistä päätöksentekoprosessia ja yleisölle tiedottamista varten voidaan toimittaa käännöksiä.

Suunnitellusta säädöksestä tulee osapuolia sitova sopimuksen 103 artiklan 6 kohdan ja 94 artiklan 1 kohdan artiklan mukaisesti. Se tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

[1] Ilmoitus väliaikaisesta soveltamisesta – 10.2.2018 – EUR-Lex - 22018X0210(01) - FI - EUR-Lex.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Unionin puolesta otettavana kantana olisi oltava suunnitellun säädöksen hyväksymisen tukeminen. Kannan olisi perustuttava kauppa- ja kehityskomitean päätösluonnokseen, joka on liitettynä tähän ehdotukseen neuvoston päätökseksi.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Kauppa- ja kehityskomitea on kansainvälisellä sopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka kauppa- ja kehityskomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on osapuolia sitova kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 103 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteisen kauppapolitiikan täytäntöönpanoon kansainvälisen sopimuksen toteuttamisen kautta.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohta.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Avoimuuden vuoksi komissio julkaisee kauppa- ja kehityskomitean suunnitellun säädöksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen, kun se on hyväksytty. Koska laissa ei edellytetä suunnitellun säädöksen julkaisemista, säädöksessä on säädettävä tällaisesta julkaisemisesta.

2026/0221 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen nojalla perustetussa kauppa- ja kehityskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta siltä osin kuin on kyse välimiehinä toimimaan halukkaiden ja kykenevien henkilöiden luettelon korvaamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, 1 päivänä kesäkuuta 2016 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2016/1623[2], ja sopimusta on sovellettu väliaikaisesti 10 päivästä lokakuuta 2016 sopimuksen kaikkien osapuolten välillä Mosambikia lukuun ottamatta. Sopimusta on sovellettu väliaikaisesti Mosambikin ja Euroopan unionin välillä 4 päivästä helmikuuta 2018[3].

(2) Sopimuksen 94 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kauppa- ja kehityskomitean on laadittava luettelo 21 henkilöstä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan välimiehinä.

(3) Sopimuksen III osassa perustetun riitojenratkaisujärjestelmän moitteettoman toiminnan varmistamiseksi kauppa- ja kehityskomitean olisi korvattava luettelo henkilöistä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan välimiehinä.

(4) On aiheellista vahvistaa kauppa- ja kehityskomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska päätös tulee olemaan unionia sitova.

(5) Avoimuuden varmistamiseksi on parempi julkaista kauppa- ja kehityskomitean päätös sellaisena kuin se on lopullisesti hyväksytty,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kauppa- ja kehityskomiteassa unionin puolesta otettava kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn kauppa- ja kehityskomitean päätösluonnokseen.

[2] EUVL L 250, 16.9.2016, s. 1.
[3] EUVL L 38, 10.2.2018, s. 1.

2 artikla

Kauppa- ja kehityskomitean päätös julkaistaan, kun se on hyväksytty.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja